

Nr 75.

Av herr **Olofsson** i Digernäs m. fl., om anslag till räntefria lån för inköp av vårutsäde i vissa delar av landet.

För vårt lands jordbruk äro tiderna långt ifrån gynnsamma. Det senaste årets mindrevärdiga skörd har ytterligare försämrat tillståndet. Särskilt de delar av landet, såsom Värmland, en stor del av Dalarne och Norrland, där vår-säden icke gått till full mognad och utsäde måste inköpas från sydligare trakter, ha drabbats hårt. Mången jordbrukare står där tveksam, om han skall beså de svagare jordarne eller ej, särskilt där höstplöjning ej medhunnits. Detta är också helt naturligt. Att köpa utsäde för c:a 30 öre pr kg., lägga ned arbete med sådd och skörd och sedan kanske få 4—5 kornet av havren, som nästa höst möjligen betingar ett pris av 10 öre pr kg., är utan tvivel förlustbringande. Detta så mycket mer, som pengar till inköpet av utsäde i de flesta fall måste upplånas. Höjda taxeringsvärden och industriens minskade skatteförmåga hava i oroväckande grad vältrat skattskyldigheten över på jordbruket.

Det måste vara med rättvisa och billighet överensstämmande att staten här träder hjälpende emellan. I vissa län finnas visserligen smärre fonder, avsedda till ändamål av denna art. Men då dessa fondmedel äro för uppgiften ifråga otillräckliga, synes en åtgärd från statens sida nu vara synnerligen önskvärd. Endast därigenom torde hjälp kunna lämnas i erforderlig utsträckning och de svagast ställda jordbrukarna kunna därigenom få anstånd med betalningen till nästa vår.

Vi hålla före, att staten här bör lämna sitt bistånd efter ungefär samma grunder. Om staten utlämnade räntefria lån till lantmannasammanslutningar eller hushållningssällskap, givetvis under förutsättning av fullt betryggande säkerhet, för inköp av utsäde, skulle dessa svagast ställda jordbrukare kunna erhålla betalningsanstånd till nästa skörd bergats. En sådan hjälp skulle helt visst vara av stor betydelse. — Om en summa av exempelvis 2 millioner kronor anvisades för detta ändamål, skulle helt säkert flertalet behövande jordbrukare kunna hjälpas. Lånen skulle utlämnas snarast i vår och borde återbetalas den 1 april 1925. Den uppoffring, staten skulle komma att påtaga sig, vore endast ränteförlust å det utlånade kapitalet. — Detta belopp torde dock lämpligen kunna täckas genom anvisande av medel från den s. k. undsättningsfonden, vilken fond är avsedd att anlitas vid fall som det föreliggande.

Denna fonds kapitaltillgång uppgår för närvarande till 620,000 kronor.

På grund av vad vi här ovan anført, få vi vördsamt hemställa,

att riksdagen vill anvisa ett belopp av 2 millioner kronor att utlämnas till hushållningssällskap och lantmannasammanslutningar såsom räntefria lån under ett års tid för inköp av vårutsäde, i de delar av landet där vårsäden icke gått till mognad, för att bereda dessa korporationer möjlighet att lämna de svagast ställda jordbrukarna betalningsanstånd till våren 1925.

Stockholm den 19 januari 1924.

Johan Olofsson.

Carl Jansson.

W. Bäckström.

Rob. Karlsson.
